

Sygn. akt I PK 345/14

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 8 grudnia 2015 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Jolanta Frańczak (przewodniczący)

SSN Zbigniew Hajn (sprawozdawca)

SSN Maciej Pacuda

w sprawie z powództwa K. G.
przeciwko Urzędowi Wojewódzkiemu w K.
o zapłatę nagrody jubileuszowej,
po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym w Izbie Pracy, Ubezpieczeń
Społecznych i Spraw Publicznych w dniu 8 grudnia 2015 r.,
skargi kasacyjnej powódki od wyroku Sądu Okręgowego - Sądu Pracy i
Ubezpieczeń Społecznych w B.
z dnia 26 czerwca 2014 r.,

**uchyla zaskarżony wyrok i przekazuje sprawę Sądowi
Okręgowemu - Sądowi Pracy i Ubezpieczeń Społecznych do
ponownego rozpoznania i orzeczenia o kosztach postępowania
kasacyjnego.**

UZASADNIENIE

Powódka K. G. domagała się w pozwie od swojego pracodawcy - Urzędu Wojewódzkiego zasądzenia nagrody jubileuszowej w wysokości 22.000 zł z ustawowymi odsetkami, nadania wyrokowi klauzuli natychmiastowej wykonalności i zasądzenia na jej rzecz kosztów procesu według norm przepisanych. Pozwany wniósł o oddalenie powództwa w całości oraz zasądzenie od powódki kosztów procesu według norm przepisanych.

Wyrokiem z dnia 27 marca 2014 r. Sąd Rejonowy w B. oddalił powództwo i zasądził od powódki na rzecz pozwanego 1.800 zł tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego.

Sąd Rejonowy ustalił, że powódka była zatrudniona u pozwanego pracodawcy od 7 stycznia 1987 r. do 16 września 2003 r. w pełnym wymiarze czasu pracy i od 20 kwietnia 2004 r. do 31 sierpnia 2013 r., na stanowisku zastępcy kierownika Oddziału ds. [...] w B., w pełnym wymiarze czasu pracy. 8 maja 2013 r. powódce wypowiedziano umowę o pracę za trzymiesięcznym okresem wypowiedzenia, który upłynął 31 sierpnia 2013 r., z powodu zmiany struktury organizacyjnej i likwidacji stanowiska. W marcu 2014 r. powódka osiągnęłaby 45 letni staż pracy. Decyzją z 1 września 2009 r. Zakład Ubezpieczeń Społecznych przyznał powódce prawo do emerytury od 1 września 2009 r. Pismem z 9 sierpnia 2013 r. powódka zwróciła się do pozwanego pracodawcy o wypłatę nagrody jubileuszowej z tytułu przejścia na emeryturę z dniem 1 września 2013 r. Wysokość dochodzonej przez powódkę nagrody jubileuszowej, jak również jej staż pracy nie były przez stronę pozwaną kwestionowane.

Sąd Rejonowy wskazał, że nagroda jubileuszowa nie jest świadczeniem powszechnym, przewidzianym w Kodeksie pracy, lecz przysługuje, gdy przepisy inne niż Kodeks pracy tak stanowią. Powódka była pracownikiem służby cywilnej, w związku z tym miały do niej zastosowanie przepisy ustawy z dnia 21 listopada 2008 r. o służbie cywilnej (Dz.U. 2008 Nr 227, poz. 1505 ze zm.), powoływanej dalej jako „ustawa o służbie cywilnej”. Zgodnie z art. 91 tej ustawy, za wieloletnią pracę członek korpusu służby cywilnej otrzymuje nagrodę jubileuszową. W razie przepracowania 45 lat nagroda przysługuje w wysokości 400% wynagrodzenia. Do okresów pracy, wlicza się wszystkie poprzednie zakończone okresy

zatrudnienia oraz inne udowodnione okresy, jeżeli z mocy odrębnych przepisów podlegają one wliczeniu do okresu pracy, od którego zależą uprawnienia pracownicze. Natomiast § 6 ust 4 rozporządzenia Prezesa Rady Ministrów z dnia 9 grudnia 2009 r. w sprawie określenia stanowisk urzędniczych, wymaganych kwalifikacji zawodowych, urzędników służby cywilnej, mnożników, do ustalania wynagrodzenia zasad ustalania i wypłacania innych świadczeń przysługujących członkom korpusu służby cywilnej (Dz.U. Nr 211, poz. 1630 ze zm.) - powoływane dalej jako „rozp. z 2009 r.” - stanowi, że w razie ustania stosunku pracy w związku z przejściem na rentę z tytułu niezdolności do pracy lub emeryturę, członkowi korpusu służby cywilnej, któremu do nabycia prawa do nagrody jubileuszowej brakuje mniej niż 12 miesięcy, licząc od ustania stosunku pracy, nagrodę tę wypłaca się w dniu ustania stosunku pracy. Powódka w chwili ustania stosunku pracy nie spełniała warunku przepracowania okresu uprawniającego do otrzymania nagrody jubileuszowej za 45 lat pracy; do tego okresu brakowało jej 7 miesięcy. Sąd Rejonowy doszedł do wniosku, że do otrzymania nagrody jubileuszowej z zastosowaniem § 6. ust 4 powołanego wyżej rozporządzenia konieczne było spełnienie następujących warunków: 1/ stosunek pracy pracownika służby cywilnej musi ulec rozwiązaniu; 2/ rozwiązanie stosunku pracy pracownika służby cywilnej musi nastąpić w związku z przejściem na emeryturę; 3/ musi zostać zachowany termin, o którym mowa w § 6 ust. 4 rozporządzenia. W wypadku powódki spełniony był warunek polegający na rozwiązaniu stosunku pracy. Spełniony został także warunek zachowania terminu, o którym mowa w § 6 ust. 4 rozporządzenia. Rozważyć zatem należało, czy w wypadku powódki został spełniony warunek przewidujący, że rozwiązanie stosunku pracy musiało nastąpić w związku z przejściem na emeryturę.

Zdaniem Sądu Rejonowego pomiędzy ustaniem stosunku pracy powódki a przejściem na emeryturę nie zachodził żaden związek. Jej „przejście na emeryturę” nastąpiło na długo przed ustaniem stosunku pracy. Powódce prawo do emerytury zostało bowiem przyznane od 1 września 2009 r. Po rozwiązaniu z powódką z dniem 31 sierpnia 2013 r. stosunku pracy nie miało miejsca jej przejście na emeryturę, a jedynie skorzystanie z wcześniej uzyskanego uprawnienia. Z tych przyczyn Sąd Rejonowy powództwo oddalił.

Wyrokiem zaskarżonym rozpoznawaną skargą kasacyjną Sąd Okręgowy oddalił apelację powódki od powyższego wyroku Sądu pierwszej instancji i zasądził od niej na rzecz pozwanego 900 zł tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego za drugą instancję.

Sąd Okręgowy przyjął ustalenia faktyczne i podzielił ocenę dowodów Sądu Rejonowego. Stwierdził, że Sąd Rejonowy wydał prawidłowe rozstrzygnięcie, niewłaściwie jednak określił przyczynę nieprzyznania powódce nagrody jubileuszowej, wskazując, że było nią przejście na emeryturę na długo przed ustaniem stosunku pracy, tj. 1 września 2009 r., podczas gdy samo skorzystanie z tego uprawnienia nastąpiło 31 sierpnia 2013 r. W ocenie Sądu Okręgowego powódka nie spełniła wszystkich wymaganych warunków nabycia nagrody jubileuszowej, ponieważ jej stosunek pracy ustał w związku z likwidacją stanowiska pracy, a nie w związku z przejściem na emeryturę. W orzecznictwie dominuje ugruntowany pogląd, że za „przejście na emeryturę” wskazane w art. 92¹ § 1 k.p. uważa się zmianę statusu pracownika lub pracownika - emeryta na status wyłącznie emeryta (wyroki Sądu Najwyższego z: 11 października 2007 r., III PK 40/07, Lex nr 338805, 2 marca 2010 r., II PK 239/09, Lex nr 585781). Prawo do emerytury zostało powódce przyznane od 1 września 2009 r. Nabycie uprawnień emerytalnych nie jest jednak tożsame z definicją „przejścia na emeryturę”. Status emeryta uzyskuje się bowiem od momentu definitywnego zakończenia stosunku pracy i faktycznego rozpoczęcia pobierania świadczenia. Stosunek pracy powódki ustał 31 sierpnia 2013 r. Wtedy dopiero utraciła ona status pracownika. Zatem 1 września 2013 r. nastąpiło przejście na emeryturę. Odnosząc się do warunków koniecznych do uzyskania nagrody jubileuszowej, określonych w § 6 ust. 4 rozporządzenia Prezesa Rady Ministrów z dnia 9 grudnia 2009 r., Sąd odwoławczy uznał, że powódka nie spełniła jednego z nich, ponieważ jej stosunek pracy nie ustał w związku z przejściem na emeryturę, lecz z powodu likwidacji stanowiska pracy. Z tych względów Sąd na podstawie art. 385 k.p.c. apelację jako bezzasadną oddalił

Powódka zaskarżyła powyższy wyrok w całości, wnosząc w skardze kasacyjnej o jego uchylenie oraz przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania Sądowi Okręgowemu, ewentualnie o jego uchylenie i orzeczenie co do istoty

sprawy, przez zasądzenie od pozwanego na rzecz powódki 22.000 zł z odsetkami ustawowymi od 25 września 2013 r. do dnia zapłaty oraz o zasądzenie od pozwanego na rzecz powódki kosztów postępowania, jako zwrotu kosztów dotychczasowego postępowania przed Sądami pierwszej i drugiej instancji oraz kosztów postępowania kasacyjnego, w tym kosztów zastępstwa adwokackiego za postępowanie kasacyjne według norm przepisanych.

Skarżąca zarzuciła wyrokowi Sądu Okręgowego naruszenie prawa materialnego polegające na błędnej jego wykładni oraz niewłaściwym zastosowaniu, a dokładnie naruszeniu: (1) art. 91 ustawy o służbie cywilnej w związku z § 6 pkt 4 rozp. z 2009 r., polegające na przyjęciu, że powódce nie przysługuje prawo do nagrody jubileuszowej z uwagi na brak związku ustania stosunku pracy z przejściem na emeryturę; (2) art. 64 ust. 1 i 2 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej, obejmującego ochroną prawną własność i inne prawa majątkowe, do których zalicza się nagrodę jubileuszową.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Skarga jest uzasadniona, ponieważ trafny okazał się zarzut naruszenia art. 91 ustawy o służbie cywilnej w związku z § 6 pkt 4 rozp. z 2009 r.

Zgodnie z art. 91 ust. 1 tej ustawy, członek korpusu służby cywilnej nabywa prawo do nagrody jubileuszowej pod warunkiem osiągnięcia określonego w ust. 1 stażu pracy, do którego zgodnie z ust. 2 zalicza się wszystkie poprzednie, zakończone okresy zatrudnienia oraz inne udowodnione okresy, jeżeli z mocy odrębnych przepisów podlegają one wliczeniu do okresu pracy, od którego zależą uprawnienia pracownicze, z wyłączeniem okresów zatrudnienia wskazanych w ust. 3. Na tych warunkach nagrodę w wysokości 400%, a takiej dochodzi powódka, pracownik nabywa po 45 latach pracy. Warunek osiągnięcia stażu pracy wymaganego do otrzymania nagrody ulega złagodzeniu w sytuacji określonej w § 6 ust. 4 rozp. z 2009 r. Polega ono na tym, że w razie ustania stosunku pracy w związku z przejściem na rentę z tytułu niezdolności do pracy lub emeryturę członkowi korpusu służby cywilnej, któremu do nabycia prawa do nagrody jubileuszowej brakuje mniej niż 12 miesięcy, licząc od dnia ustania stosunku pracy,

nagrodę tę wypłaca się w dniu ustania stosunku pracy. W sytuacji objętej hipotezą normy prawnej ustanowionej w tym przepisie pracownik może więc otrzymać odprawę pomimo nieposiadania okresu zatrudnienia wymaganego do nabycia prawa do nagrody jubileuszowej, pod warunkiem, że brakujący staż jest krótszy niż 12 miesięcy. Rozpatrywane złagodzenie ma jednak wyjątkowy i jednorazowy charakter. Zważywszy bowiem na to, że zgodnie z art. 92¹ § 2 k.p., odprawę można nabyć tylko raz (zob. uchwała Sądu Najwyższego z dnia 18 marca 2010 r., II PZP 1/10, OSNP 2010 nr 17-18, poz. 426), to także przejść na emeryturę w sposób uprawniający do nabycia prawa do nagrody jubileuszowej, mimo nieosiągnięcia wymaganego stażu pracy, można tylko raz (zob. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 12 grudnia 2011 r., I PZP 1/11, OSNP 2012 nr 21-22, poz. 263).

Stosunek pracy skarżącej ustał 31 sierpnia 2013 r., a skoro 45 lat stażu pracy osiągnęłaby w marcu 2014 r., to od dnia ustania stosunku pracy do dnia nabycia prawa do nagrody jubileuszowej z tytułu 45 lat pracy brakowało jej mniej niż 12 miesięcy. Sąd odwoławczy uznał jednak, że powódka nie nabyła prawa do nagrody jubileuszowej, ponieważ jej stosunek pracy nie ustał w związku z przejściem na emeryturę, lecz z powodu likwidacji stanowiska pracy. Wynika stąd, że zdaniem Sądu, użyty w § 6 ust. 4 rozp. z 2009 r. zwrot „w razie ustania stosunku pracy w związku z przejściem na rentę z tytułu niezdolności do pracy lub emeryturę” należy rozumieć jako równoznaczny ze zwrotem „w razie ustania stosunku pracy z powodu przejścia na rentę z tytułu niezdolności do pracy lub emeryturę”. Pogląd ten jest w ocenie Sądu Najwyższego w obecnym składzie nietrafny. Ma przy tym charakter arbitralny, nie został bowiem poparty argumentacją prawną. Przeciwno temu zapatrywaniu przemawiają następujące argumenty.

Po pierwsze, przytoczony wyżej zwrot z § 6 rozp. z 2009 r. jest analogiczny do sformułowania „stosunek pracy ustał w związku z przejściem na rentę lub emeryturę” określającego przesłankę nabycia odprawy emerytalnej przez pracownika spełniającego warunki uprawniające renty z tytułu niezdolności do pracy lub emerytury na podstawie art. 92¹ k.p. i powinien być tak samo interpretowany. Przemawia za tym reguła wykładni, zgodnie z którą, tym samym zwrotom prawnym nie należy nadawać różnych znaczeń, jeśli z tekstu prawnego

nie wynika wyraźnie, że taka była wola ustawodawcy. W związku z tym należy przypomnieć, że związek między ustaniem stosunku pracy a przejściem na rentę inwalidzką lub emeryturę jest ujmowany szeroko w orzecznictwie Sądu Najwyższego. Nabycie prawa do jednego z tych świadczeń, nie musi wobec tego stanowić powodu rozwiązania stosunku pracy. Związek między rozwiązaniem stosunku pracy a nabyciem prawa do emerytury lub renty może mieć charakter przyczynowy (rozwiązanie stosunku pracy następuje dlatego, że pracownikowi przysługuje prawo do świadczenia), czasowy (rozwiązanie stosunku pracy zbiega się w czasie z nabyciem prawa do świadczenia niezależnie od przyczyny rozwiązania stosunku pracy), bądź czasowo-przyczynowy (przyczyną rozwiązania stosunku pracy jest nabycie prawa do emerytury lub renty i rozwiązanie następuje w chwili przyznania świadczenia). Między rozwiązaniem stosunku pracy a nabyciem prawa do świadczenia może zachodzić także związek funkcjonalny, gdy rozwiązanie stosunku pracy następuje przed spełnieniem warunków uprawniających do emerytury lub renty inwalidzkiej, ale nabycie prawa do jednego z tych świadczeń i przyznanie świadczenia po ustaniu zatrudnienia jest konsekwencją sytuacji bezpośrednio poprzedzającej rozwiązanie stosunku pracy (zob. np.: wyrok z dnia 8 grudnia 1993 r., I PRN 111/93, OSNCP 1994 nr 12, poz. 243; uchwała Sądu Najwyższego z dnia 7 stycznia 2000 r., III ZP 18/99, OSNP 2000 nr 24, poz. 888; także wyrok Sądu Najwyższego z dnia 4 lutego 2011 r., II PK 149/10, LEX nr 794983 i tam powołane orzecznictwo; wyrok Sądu Najwyższego z dnia 1 kwietnia 2015 r. II PK 136/14, LEX nr 1666017 i tam powołane orzecznictwo). Sąd Najwyższy podkreśla również dobitnie, że ustanie stosunku pracy w związku z przejściem na emeryturę lub rentę nie jest tym samym, czym rozwiązanie stosunku pracy z powodu przejścia na emeryturę lub rentę. Nabycie prawa do jednego z tych świadczeń, nie musi wobec tego stanowić przyczyny (powodu) rozwiązania stosunku pracy (np. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 16 czerwca 2011 r., I PK 269/10, LEX nr 1001282; z dnia 26 listopada 2013 r., II PK 60/13, LEX nr 1421809). Należy dodać, że także w dawniejszym orzecznictwie Sąd Najwyższy, interpretując określenia typu „w związku z przejściem na emeryturę lub rentę”, stosowane w różnych przepisach przyznających prawo do odprawy z tytułu przejścia na emeryturę lub rentę (np. art. 18 ust. 1 ustawy z dnia 26 stycznia

1984 r. o zasadach tworzenia zakładowych systemów wynagradzania (jednolity tekst: Dz.U. z 1990 r. Nr 65, poz. 407), uznawał, że rozwiązanie stosunku pracy „z powodu przejścia” na emeryturę oznacza co innego niż rozwiązanie stosunku pracy „w związku z przejściem” (zob. np. cyt. wyżej wyrok Sądu Najwyższego z dnia 8 grudnia 1993 r., I PRN 111/93; wyrok z dnia 20 kwietnia 2001 r., I PKN 373/00, OSNP 2003 nr 5, poz. 114).

Po drugie, w odniesieniu do nagrody jubileuszowej dla członków korpusu służby cywilnej zwraca uwagę charakterystyczna zmiana rozważanej przesłanki złagodzenia warunku stażu pracy, widoczna po prześledzeniu ewolucji tej regulacji. Otóż, pierwotnie, na gruncie ustawy z dnia 5 lipca 1996 r. o służbie cywilnej (Dz.U.1996 Nr 89, poz. 402 ze zm.), uchylonej z dniem 1 lipca 1999 r., rozważaną przesłankę regulował § 9 zarządzenia Ministra Pracy i Polityki Socjalnej z dnia 23 grudnia 1989 r. w sprawie ustalania okresów pracy i innych okresów uprawniających do nagrody jubileuszowej oraz zasad jej obliczania i wypłacania (M.P. 1989 Nr 44, poz. 358), który, stanowił, że w razie rozwiązania stosunku pracy z powodu przejścia na emeryturę lub rentę inwalidzką w związku z wypadkiem przy pracy lub chorobą zawodową albo na rentę inwalidzką I lub II grupy z innych przyczyn niż wypadek przy pracy lub choroba zawodowa - pracownikowi, któremu do nabycia prawa do nagrody brakuje mniej niż 12 miesięcy, licząc od dnia rozwiązania stosunku pracy, nagrodę tę wypłaca się w dniu rozwiązania stosunku pracy. Zmianę tego stanu prawnego wprowadziło rozporządzenie Prezesa Rady Ministrów z dnia 29 października 1999 r. w sprawie określenia stanowisk urzędniczych, wymaganych kwalifikacji zawodowych, stopni służbowych urzędników służby cywilnej, mnożników do ustalania wynagrodzenia oraz szczegółowych zasad ustalania i wypłacania innych świadczeń przysługujących członkom korpusu służby cywilnej (Dz.U. 1999 Nr 89, poz. 996), mające zastosowanie w rozważanym zakresie od 1 lipca 1999 r. W § 5 ust. 4 przyjęło ono unormowanie analogiczne do obowiązującego obecnie i będącego głównym przedmiotem sporu w nin. sprawie § 6 ust. 4 rozp. z 2009 r. Unormowanie takie zostało podtrzymane w § 6 ust. 4 rozporządzenia Prezesa Rady Ministrów z dnia 16 stycznia 2007 r. (Dz.U. 2007 Nr 12, poz. 79), poprzedzającego obecnie obowiązujące rozp. z 2009 r. Z opisanych zmian przepisów wynika, że

ustawodawca, w odniesieniu do członków korpusu służby cywilnej, celowo zastąpił przesłankę rozwiązania stosunku pracy z powodu przejścia na emeryturę lub rentę przyjętą w § 9 zarządzenia z 1989 r., przesłanką rozwiązania stosunku w związku z przejściem na emeryturę lub rentę. Potwierdza to i umacnia wniosek, że związek między przejściem na emeryturę lub rentę powinien być na gruncie § 6 ust. 4 rozp. z 2009 r. rozumiany szeroko, a więc nie jest konieczne istnienie związku przyczynowego między przejściem na emeryturę i rentę i rozwiązaniem stosunku pracy, lecz może to być także, stosownie do okoliczności, związek czasowy, czasowo-przyczynowy lub funkcjonalny. Należy zatem uznać, że prawo członka korpusu służby cywilnej do otrzymania nagrody jubileuszowej pomimo nieosiągnięcia wymaganego stażu pracy, przysługujące mu wyjątkowo w razie ustania stosunku pracy w związku z przejściem na rentę z tytułu niezdolności do pracy lub emeryturę, nie jest uzależnione od istnienia związku przyczynowego między przejściem na emeryturę lub rentę a rozwiązaniem stosunku pracy. Związek ten może mieć także, stosownie do okoliczności, charakter czasowy, czasowo-przyczynowy lub funkcjonalny.

Po trzecie, przyjęcie opisanej wyżej wykładni § 6 ust. 4 rozp. z 2009 r. nie stanowi rozszerzającej wykładni tego przepisu, jako przepisu wprowadzającego wyjątek od zasady osiągnięcia stażu pracy określonego w art. 91 ustawy o służbie cywilnej. Przyjęta wykładnia określenia związku ustania stosunku pracy z przejściem na rentę lub emeryturę jest bowiem zgodna z wykładnią tego zwrotu ugruntowaną w orzecznictwie Sądu Najwyższego. Nie ma też obawy o nadużywanie tego uprawnienia, skoro, jak już wyżej wskazano, przejść na emeryturę w sposób uprawniający do nabycia prawa do nagrody jubileuszowej, mimo nieosiągnięcia wymaganego stażu pracy, można tylko raz.

Przyjmując powyższe stanowisko, Sąd Najwyższy w obecnym składzie wziął pod uwagę pogląd wyrażony w wyroku z dnia 12 lutego 2010 r., II PK 214/09 (LEX nr 589974), w którym Sąd Najwyższy uznał, że do nabycia prawa do nagrody jubileuszowej, według § 12 ust. 8 rozporządzenia z dnia 2 sierpnia 2005 r. w sprawie zasad wynagradzania pracowników samorządowych zatrudnionych w urzędach gmin, starostwach powiatowych i urzędach marszałkowskich (Dz.U. Nr 146, poz. 1223 ze zm.), między ustaniem stosunku pracy a uzyskaniem emerytury

lub renty musi występować związek przyczynowy w chwili rozwiązania stosunku. Pomimo podobieństwa treści wyżej powołanego § 12 ust. 8 do § 6 ust. 4 rozp. z 2009 r., wskazany wyrok Sądu Najwyższego z 12 lutego 2010 r. nie uzasadnia przyjęcia w niniejszej sprawie analogicznego stanowiska, ponieważ został wydany w innym kontekście faktycznym i normatywnym.

W świetle przedstawionej wyżej wykładni art. 91 ustawy o służbie cywilnej i § 6 ust. 4 rozp. z 2009 r. należy uznać, że przepisy te dają dostateczną ochronę dochodzonego przez powódkę prawa do nagrody jubileuszowej. W związku z tym rozpatrywanie zarzutu naruszenia art. 64 ust. 1 i 2 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej Sąd Najwyższy uznał za zbędne.

Z powyższych względów Sąd Najwyższy orzekł jak w sentencji na podstawie art. 398¹⁵ § 1 k.p.c., a o kosztach postępowania kasacyjnego - na podstawie art. 108 § 2 k.p.c. w związku z 398²¹ k.p.c.

kc